

2020Z14908

(ingezonden 21 augustus 2020)

Vragen van het lid **(10)(2e)** (PvdA) aan de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en voor Medische Zorg over de dreigende uitval van zorgpersoneel door stress

1. Bent u bekend met het artikel 'Straks hebben we misschien wel bedden, maar geen personeel voor een tweede golf'?

Ja.

2. Bent u op de hoogte van de waarschuwingen van ziekenhuisbesturen, vakbonden en Stichting IZZ dat de vermoeidheid, het ontbreken van tijd om bij te tanken en onverwerkte gebeurtenissen zich straks gaan wreken bij een tweede golf? Wat heeft u daar tot nu toe mee gedaan?

3. Maakt u zich ook ernstig zorgen dat een deel van het zorgpersoneel de komende maanden dreigt uit te vallen vanwege stress, onder andere veroorzaakt door hoge werkdruk, angst voor besmetting en opgedane schokkende ervaringen? Hoe gaat u dat voorkomen?

Antwoord op vraag 2 en 3:

De eerste maanden van de uitbraak van COVID-19 hebben een zware wissel getrokken op het zorgpersoneel. Zij hebben dag en nacht gewerkt om goede zorg te bieden, soms onder moeilijke omstandigheden. Hun mentale gezondheid en veerkracht is van groot belang om COVID-19 ook in de toekomst het hoofd te kunnen bieden. Ik ben me daarvan bewust en begrijp het signaal dat de genoemde partijen afgeven.

Gelukkig kunnen zorgverleners voor mentale ondersteuning vaak terecht binnen hun eigen organisatie of vinden zij steun in hun persoonlijke omgeving. Daar waar dit in mindere mate gebeurt, of wanneer zij liever met iemand van buiten de organisatie praten, ondersteunen we vanuit VWS twee initiatieven. 'Sterk in je werk – Extra coaching voor de zorg' is er voor laagdrempelige mentale ondersteuning. Voor de meer complexe hulpvragen zoals PTSS-klachten is er het contactpunt 'Psychosociale ondersteuning voor zorgprofessionals' van ARQ IVP. Ook kunnen zorgverleners terecht bij het Informatie en Verwijs Centrum (IVC) dat in opdracht van VWS is opgericht. Het IVC biedt informatie voor zorgverleners over zelfzorg, stress, angst en eenzaamheid, tips voor leidinggevenden van zorgverleners en crisisteams. Het contactpunt van ARQ IVP en het IVC blijven de komende twee jaar bestaan en worden ingevuld op basis van actuele behoeften en vragen.

Naast mentale ondersteuning is het van belang dat er voldoende en goed uitgerust (extra) personeel beschikbaar is om de hoge werkdruk en uitval wegens ziekte op te vangen. Met het platform 'Extra handen voor de zorg' en de Nationale zorgklas zorgen we voor zoveel mogelijk extra personeel.

4. Bent u zich ervan bewust dat 18.000 zorgmedewerkers besmet zijn geweest met Covid-19 en 541 zorgmedewerkers daarmee in het ziekenhuis zijn beland? Erkent u dat een deel van deze besmettingen tijdens het werk zijn opgelopen?

Volgens de meest actuele weekrapportage van het RIVM op het moment van schrijven zijn er tot en met 25 augustus 10.00 uur 18.632 zorgmedewerkers in de leeftijd van 18 t/m 69 jaar met COVID-19 gemeld. Dit betreft zorgmedewerkers binnen en buiten het ziekenhuis. Van hen zijn 541 (3%) gemeld als opgenomen in het ziekenhuis. Zorgmedewerkers vormen een relatief groot deel van het totaal aantal gemelde COVID-19 patiënten, omdat zij tot de verruiming van het testbeleid per 1 juni behoorde tot de groep die laagdrempelig getest werd bij (milde) klachten. Het is echter niet bekend of te achterhalen of zorgmedewerkers het virus tijdens hun werk hebben opgelopen of daarbuiten.

5. Erkent u dat het kwalijk is dat deze zorgmedewerkers bij een eventuele doorverwijzing worden geconfronteerd met het betalen van het eigen risico van minimaal 385 euro en eventuele andere kosten zoals behandelingen van een fysiotherapeut?

6. Bent u bereid het eigen risico voor zorgmedewerkers die zelf Covid-19 hebben opgelopen dit jaar en wellicht volgend jaar te compenseren, net zoals dat nu het geval is bij onder meer politie- en brandweerpersoneel dat ziek wordt tijdens het werk?

Antwoord op vraag 5 en 6:

Het eigen risico vervult een belangrijke rol binnen het zorgstelsel. Het draagt bij aan de financiering van de zorguitgaven en de doelmatigheid ervan. Iedere verzekerde betaalt daarbij eigen risico, waarbij geen onderscheid gemaakt wordt tussen specifieke groepen verzekerden. Dat is ook onderdeel van de solidariteit binnen het stelsel. Het uitzonderen van het eigen risico voor specifieke behandelingen en voor specifieke groepen zoals zorgmedewerkers is daarmee ongewenst.

Ook vanuit de uitvoering bezien stuit dit voorstel op bezwaren. Voor andere werknemers, die mogelijk eveneens via hun werk met Covid-19 in aanraking komen, zijn er ook geen regelingen om het eigen risico te vergoeden. De regeling voor politie- en brandweerpersoneel waar in de vraag naar verwezen wordt, richt zich niet specifiek op het eigen risico en het vergoeden van eigen risico van de zorgverzekering is zeker niet standaard.

Wel kan er in het geval van politie- en brandweerpersoneel sprake zijn van schadeloosstelling bij beroeps gerelateerd letsel. Dit gaat niet specifiek over compensatie van het eigen risico, maar kan wel verschillende vormen van immateriële en materiële schade dekken zoals de vergoeding van medicijnen of in sommige gevallen ook het eigen risico. Het schadeloosstellen van beroeps gerelateerd letsel is echter een verantwoordelijkheid van de werkgever. Aangezien de zorg privaat is georganiseerd, ligt de verantwoordelijkheid voor de financiële gevolgen van zorgmedewerkers die helaas ziek zijn geworden tijdens hun werk in eerste instantie niet bij de overheid, maar bij de individuele zorgwerkgevers.

Ten slotte wil ik in dit kader ook de Stichting Zorg na Werk in Coronazorg (ZWIC) noemen. De Stichting ZWIC is een privaat initiatief dat fondsen werft om zorgmedewerkers en hun familieleden bij te staan en de financiële gevolgen van een intensive care traject of onverhoopt overlijden te verzachten. Ik heb uw Kamer eerder per brief (Tweede Kamer 2019-2020, Kamerstuk 25 295, nr. 249) geïnformeerd dat ik bereid ben om dit initiatief financieel te ondersteunen tot een verdubbeling van maximaal €10 miljoen.